

av solidaritet med ofrene for «den endelige løsningen». Hva verre er: Givet understreker at de fåtallige passasjene hvor spørsmålet kommer opp, er erklæringer med ett eneste mål, nemlig å «endelig få frem jødernes samarbeide med fienden under krigen». Men så langt er det ikke kommet under rettssaken, ikke ennå. Det er tydelig at mannen behersker seg. Det jeg først og fremst merker meg fra Vergès' «utfall», er den uhyrlige bløffen han lar sveve over tilhørerne når han truer retten med å ta skandalen opp for «folkeopinionens domstol» ifall hans klient blir tvunget til å møte. Et underlig utsagn fra en advokat? Vi må nok

ikke finnes noen oppskrift på. Forbrytelser som reiser en skandale ingen utsettelse, ingen sorg og intet tidsforløp noensinne kan redusere. Disse forbrytelsene må kort og godt få sin dom. Hvis ikke, sa Hannah Arendt under rettssaken mot Eichmann, «kommer mangelen på straff til å medføre en ytterligere degradering av ofrene».

Disse forbrytelsene utgjør et mysterium. Deres mangel på oppskrift er en gåte. Disse sårene er en svimmelhet – allerede Bibelen sier at de blør, og at de kommer til å fortsette å blø helt til verdens ende. Hvordan gjenkjenner

ikke sikkert, det hele er for grovt, fellen er for åpenbar. For øyeblikket er det noen hundre som har skrevet seg inn i den store gullboken Marek Halter har lagt ut ved inngangen til minnehallen på place des Terreaux.

Minner... Minnehall... Jeg er ikke sikker på at alle forstår jødernes besettelse etter å minnes... Besettelse? Fiks idé? Er det kanskje slik at vi mangler monumenter, dokumenter, bøker, filmer – kort sagt spor? Nei, for søren! Nei og hundre ganger nei! Men det er noe diabolsk i hele denne holocaustsaken. En diskret, men skremmende effektiv mekanisme som tåkele-